

Undanvinds Segling

För att bli framgångsrik kappseglare krävs att du jobbar med din undanvinds teknik. Flera av världens bästa seglare utmärker sig just med en bättre förmåga att driva sina båtar på undanvind.

Sitta rätt placerad i båten är mycket viktigt. Långskepps placeringen av besättningen gör stor skillnad. Testa noggrant på just din båttyp vad som är bäst i olika vindar och vindvinklar. Det är många som försöker flytta fram sin besättningsvikt i lättvind för att minska den våta ytan. Detta fungerar bra på många båtar men inte på alla. Varje skrovform har sitt optimala långskepps trim och det lönar sig att testa. Den optimala placeringen av besättningsvikten beror även på vindstyrkan. Grund regeln är att ju mer det blåser så skall vikten akterut.

Tvårskepps placeringen av besättningsvikten är ofta viktigare än långskepps placeringen. Målsättningen med tvårskepps placeringen är att båten skall bli helt neutral på rodret. Seglar du en läns och båten känns lovgirig så skall vikten upp i lovert. Känns båten fallgirig så ner med vikten i lä. När du finjusterar tvårskepps placeringen och den blir perfekt så skall du inte behöva använda något roderutslag för att hålla en rak kurs. Detta minskar motståndet i vattnet mycket och ger båtfart. Du kommer att märka att mycket små justeringar gör stor skillnad. Arbetet med att sitta rätt i båten tvårskepps pågår hela tiden på en undanvind. Så fort vindstyrka eller skärningsvinkel mot vinden förändras så behöver besättningsvikten placering justeras. Det är rorsman som har lättast att känna hur justeringen skall ske.

Vid slör och halvind i friskare vindar så är besättningsplaceringen så långt ut i lovert lika viktig som på kryss för att båten skall få sin maximala fart. Placeringen långskepps har stor betydelse genom att få skrovet att löpa bättre genom vattnet men även för att ge rodret bästa funktion och liten rodervinkel för att hålla en rak kurs.

Storsegel trimmets grundregler vid undanvindsegling är att på läns så skall akterstaget vara maximalt släppt för att räta upp masten och ge en större segelyta mot vinden. På vissa båttyper så kan masten lutas förut vilket är mycket effektivt. Cuningham skall vara helt släppt. Obs när du släpper cuningham kolla att seglet ej glider över mätmärket i toppen på masten. Uthalet släpper vi på längre bogar ca 1,5% av underliks längden. Det är viktigt att rutinerna för att ta hem uthal och cuningham innan kryss fungerar ombord. Missar man här så tappar du snabbt mer än vad du tjänade på undanvinden genom att släppa. Kicken skall vara ansatt så att akterliket ej stänger. För lös kick ger en vinglig båt och mindre effektiv segelyta.

På slör arbetar du på samma sätt som på kryss med akterstag, uthal, kick och cuningham. Blir båten lovgirig så plana/öppna storseglet så du slipper att bromsa med rodret.

Med spinnaker så vill vi trimma så att inslaget efter förliket kommer jämt. om inslaget kommer högt i seglet så sänk spinnakerbomen. Kommer inslaget lågt så höj. På läns så försöker vi visa spinnakern i lovert så mycket som möjligt för att ge en maximal projekterad yta mot vinden. Om vind och sjö gör att båten gungar mycket så djupar vi till spinnakern för att ge stabilitet.

Vid slör arbetar vi på samma sätt som under länsen. Om det pga. av vindvinklar och vindstyrkan är svårt att bära spinnakern så sänker vi bommen vilket gör att formen flyttas för ut i seglet och öppnar akterliket vilket minskar krängningen och ökar farten.

För framgångsrik undanvinds segling så är det mycket viktigt att du har kunskap om din båts optimala skärningsvinklar. Optimala vinkeln varierar mellan olika vindstyrkor/vågförhållanden. Att hålla optimal vinkel mot vinden och gippa på vindskiften/vindbyar för att hela tiden segla kortaste vägen i mest vind mot målet är lika viktigt som att slå rätt på vindskiften/vägval under kryss.

Att i friskare vindar jaga surfar är viktigt. Olika båtar surfar olika lätt. Jakten på surfar får på de flesta båtar inte bli så intensiv att vindskift, skärningsvinklar, vindbyar, taktik och båtfart genom trim och besättningsplacering glöms bort.

Bengt Falkenberg

Albatross Segel AB.